

Den litterære kanon i Skandinavia

En undersøkelse av den litterære undervisningspraksisen i Norge, Sverige og Danmark med fokus på hvilken posisjon en litterær kanon har i de tre landene.

PERSONBOKS

- **Marit Eikeland**, norsklektor ved Oslo katedralskole og utviklingskonsulent i NordUng
- **Viktoria Fernstedt**, svensklektor ved Stagneliusskolan i Kalmar og utviklingskonsulent i NordUng
- **Lotte Prætorius**, dansklektor ved Hasseris Gymnasium i Aalborg, utviklingskonsulent i NordUng og lærebokforfatter

Av Marit Eikeland, Viktoria Fernstedt, Lotte Prætorius

Norge, Sverige og Danmark har ulike tilnærming til litterær kanon i skolen. Artikkelen utforsker de ulike tilnærmingene og hvordan det former elevenes møte med litteratur. Med utgangspunkt i læreres praksis og aktuelle politiske føringer viser forfatterne hvordan kanon kan fungere som redskap for dannelse, felles referanser og kilde til konflikt om makt, identitet og representasjon. Artikkelen argumenterer for at det i praksis vokser fram en felles skandinavisk litteraturforståelse gjennom måten litteratur blir brukt tematisk og sammenlignende i klasserommet, uavhengig av om landene har en offisiell kanon, veiledende leselister eller en mer skjult kanon.

Skandinavia har vi forskjellig tilgang til kanon. I Danmark er den litterære kanon obligatorisk i gymnaset og fungerer som en selvsagt del av undervisninga. I Sverige har man innført leselister som kun er veiledende og gir på den måten større frihet til læreren. I Norge snakker man om en uoffisiell kanon, men det er i praksis lærere og lærebøker som velger ut de verkene man anser som sentrale. Disse tre modellene representerer ulike måter å forholde seg til kulturarv, kvalitet og mangfold i skolen. Forskjellene reiser grunnleggende spørsmål om hvilken rolle kanon spiller i klasserommet. Er den en garanti for felles referanser og fellesskap, eller fungerer den snarere som en begrensning for mangfold og nytenking? Debatten om kanon handler ikke bare om hvilken litteratur man leser, men også om identitet, verdier og tilhørighet. Hvilke stemmer får plass, og hvilke forblir usynlige? Skal en kanon være statisk og bevare en bestemt tradisjon, eller dynamisk og være i dialog med samfunnsutviklingen?

I en tid der globalisering, digitalisering og endrede lesevaner preger både ungdomskultur og skolehverdag, blir disse spørsmålene enda mer påtrengende. Lesing konkurrerer i dag med en rekke andre medier, og litteraturens posisjon

som felles referanseramme er langt fra selvfølgelig. Samtidig står skolen i en særstilling som den arenaen der alle unge, uavhengig av bakgrunn, faktisk møter skjønnlitteratur. Vi, tre morsmåls-lærere i dansk, svensk og norsk, vil i denne artikkelen undersøke hvordan Norge, Sverige og Danmark har valgt ulike veier i møte med disse utfordringene. Med utgangspunkt i vår egen undervisningspraksis og i aktuelle politiske og pedagogiske føringer vil vi utforske hvilken rolle litterær kanon, enten den er eksplisitt eller skjult, spiller for elevenes møte med litteratur. Hva betyr de nasjonale valgene for hva slags tekster elevene leser, og for hvordan de leser dem? Velkommen inn i det skandinaviske klasserommet.

Mot en skandinavisk kanon

Ordet *kanon* stammer opprinnelig fra gresk og betyr «rettesnor» eller «målestokk» (Seim 2025). Begrepet viser til forestillingen om at det finnes kulturskapte verk som oppfattes som særlig betydningsfulle, stabile og varige, en slags felles referansebank for samfunnet. I denne betydningen blir kanon et redskap for å forstå både verdier, historie og identitet, og ikke bare en liste over «de beste» tekstene. Kanondebatten har derfor lenge >

vært preget av spenningen mellom to ytterpunkter. På den ene siden står oppfatningen av kanon som ideologisk og ofte konservativ markering av kultur, der bestemte verk og stemmer løftes fram på bekostning av andre. På den andre siden finner vi forestillingen om at kunst og litteratur bør leve videre på egne premisser, uten å plasseres i et hierarkisk system som definerer hva som er viktigst eller mest verdifullt. Mellom disse polene utspiller de fleste diskusjoner om kanon seg.

I alle de tre skandinaviske landene har det de siste tiårene vært debatter om mer omfattende kulturkanoner som også inkluderer arkitektur, scenekunst, billedkunst og andre kunstformer. Danmark etablerte en slik kulturkanon allerede i 2006. Sverige fulgte etter i 2025, mens Norge foreløpig har valgt å stå uten en formell nasjonal kanon. I denne artikkelen snevrer vi imidlertid perspektivet inn og konsentrerer oss om den litterære kanon i gymnaset og i videregående skole. Det gjør vi både fordi det er her vi arbeider, og fordi det er her spørsmålene om dannelse, felles referanser og mangfold blir særlig tydelige.

Man kan mene mye om en litterær kanon, men én ting de fleste kan være enige om er at den skaper debatt om litteratur og litteraturens plass i samfunnet. Når litterære verk og forfatterskap havner på forsidene og blir gjenstand for offentlig diskusjon, synliggjøres litteraturens rolle som mer enn underholdning. Kanon er derfor ikke bare en praktisk liste, men et kulturelt redskap som setter rammene for hva vi oppfatter som felles dannelse og dermed også for hvem «vi» er.

Kanon og lesing

Et sentralt argument for kanon og leselister er at de kan styrke elevenes lesekapasitet og lese lyst. I Sverige har nettopp dette vært et hovedmotiv

for innføringen av leselister. Bokbarometern, en ny undersøkelse av svenskenes lesevaner og holdninger til lesning som Förläggareföreningen står bak, viser at unge voksne mellom 18 og 29 leser mindre enn andre aldersgrupper, samtidig som de ønsker å lese mer. Tidsklemme og konkurranse fra digitale medier oppgis som de viktigste årsakene til at lesingen velges bort (Svenska Förläggare Föreningen 2025).

Skolinspektionens granskning av svensk skole viser at lesing får stadig mindre plass jo eldre elevene blir, samtidig som forskjellen mellom elevgrupper øker. Barn med høy tilgang til litteratur hjemme styrker lesekompetansen, mens andre faller bak. Også lærerutdanningen spiller inn. Læreres egen leseerfaring har blitt smalere, noe som påvirker hvilke tekster som bringes inn i klasserommet. I denne situasjonen blir leselister og kanon ikke bare et kulturpolitisk tiltak, men et pedagogisk redskap for å sikre at alle elever møter litteratur av høy kvalitet. De fungerer som et forsøk på å motvirke sosial ulikhet i tilgang til litterære erfaringer (Skolinspektionen 2022).

Forskjellige veivalg i Skandinavia

Danmark og eksplisitt kanon

I Danmark ble det i 2004 innført en felles litterær kanon for danskfaget i gymnaset. Formålet var å definere hvilke sentrale danske forfatterskap alle elever burde stifte bekjentskap med i løpet av utdanningen. Kanonen skulle sikre både felles referanser og et visst litterært nivå, men ble raskt kritisert for å være skjevt sammensatt. Den opprinnelige lista inneholdt tretten mannlige forfattere og bare én kvinne, noe som tydeliggjorde hvordan forestillinger om kvalitet også kan være historisk og kulturelt betinget.

“Kanon er derfor ikke bare en praktisk liste, men et kulturelt redskap som setter rammene for hva vi oppfatter som felles dannelse og dermed også for hvem «vi» er.”

Denne kritikken har ført til en omfattende revisjon. Fra skoleåret 2026/2027 møter danske gymnasel elever en ny og bredere kanon med langt bedre kjønnsbalanse og et større mangfold av stemmer. I tillegg til klassiske danske forfattere er også nordiske stemmer som Amalie Skram, Henrik Ibsen, Edith Södergran, Selma Lagerlöf, Hans Lyngé og William Heinesen inkludert, sammen med islandske sagaer og Rigsfelleskapets muntlige fortellertradisjon. Dermed har den danske kanoen fått et tydeligere nordisk og historisk perspektiv, samtidig som den fortsatt er eksplisitt, obligatorisk og statlig forankra.

Lederen av kanonutvalget, Anne-Marie Mai, formulerer formålet slik i en pressemelding fra Børne- og undervisningsministeriet: «Kanon 2025 skal medvirke til at give eleverne sans for litteratur og litterær kvalitet. Kanon skal gøre dem fortrolige med en vigtig del af vores kulturarv og give dem mulighed for at indgå i et fællesskab, der fremmer forståelse mellem forskellige miljøer og livsverdener.» (Børne og undervisningsministeriet 2025) Her blir det tydelig at kanon ikke bare handler om tradisjon, men også om å fastholde et bestemt litterært nivå og om å skape et kulturelt fellesskap. Samtidig reiser dette et grunnleggende didaktisk spørsmål: Hvorfor skal gymnasel elever møte tekster som ofte oppleves som krevende og fremmede? Er det ikke viktigere at de finner leseglede gjennom mer tilgjengelig og populær litteratur? Denne spenninga mellom kvalitet og tilgjengelighet er en konstant utfordring i arbeidet med kanontekster. I en skolehverdag prega av tidspress kan de klassiske tekstene oppleves som tunge og lite relevante, men det er nettopp gjennom tid, fordypning og motstand litteraturen også kan gi erfaringer av ro, ettertanke og dybde.

Sverige og veiledende lister

Sverige har valgt en annen vei. I et rundskriv for budsjettåret 2024 fikk Skolverket og Kulturrådet i oppdrag å utarbeide leselister for ulike skoleslag og aldersgrupper. Listene, som ble presentert 2. desember 2024, omfatter til sammen 250 verk. Dette er både svenske og oversatte verk og spenner fra lyrikk og klassikere til nyere romaner og noveller. De er delt inn etter nivå fra førskole til gymnas, men er ikke ment som faste aldersnormer. Tvert imot skal de fungere som støtte og inspirasjon for lærere i møte med elever med ulike behov og forutsetninger. Et viktig poeng i den svenske modellen er at listene er frivillige og reviderbare. De skal være levende dokumenter som kan endres i takt med samfunnsutviklinga og det litterære mangfoldet. Målet er både å styrke leseysten, øke lesekapasiteten og sikre at alle elevene får tilgang til god litteratur, samtidig som de gir rom for pedagogisk skjønn.

Arbeidet med listene har vært dialogisk og kunnskapsbasert. En uavhengig referansegruppe med utdanningspedagogisk kompetanse fra hele utdanningsløpet har bidratt til å sikre balanse mellom klassikere og nyere tekster, mellom svensk, nordisk og internasjonal litteratur, og mellom mannlige og kvinnelige forfattere. Resultatet er et kompromiss mellom kulturarv og mangfold – typisk for svensk offentlighet som er opptatt av inkludering, men samtidig forsiktig med å formulere tydelige normative grenser.

Norge og en skjult kanon

Også i Norge har lærerne stor frihet i valg av litteratur. Her finnes verken en formell kanon eller nasjonale leselister, og undervisninga styres i stedet av kompetansemål i læreplanen. Litteraturen brukes ofte som springbrett for tema- >

tiske og samfunnsrelevante diskusjoner snarere enn som et mål i seg selv. I norskfaget skal elevene blant annet «reflektere over hvordan tekster framstiller møter mellom ulike kulturer» (vg1) og utforske og reflektere over hvordan tekster fra den realistiske og den modernistiske tradisjonen framstiller menneske natur og samfunn» (vg3) (Utdanningsdirektoratet). Det gir lærerne stort handlingsrom, men gjør også at litteraturutvalget i praksis styres av hvilke kompetanser en ønsker at elevene skal utvikle.

Samtidig er ikke variasjonen i klasserommene så stor som denne friheten skulle tilsi. Grüters og Myren-Svelstad viser i «Kantekster i undervisninga – fra skjult til dynamisk kanon» (2022) at det er betydelig sammenfall i hvilke forfattere og verk norsklærer velger, altså en skjult kanon. Utvalget preges av pedagogiske og ideologiske hensyn, ikke bare litterær kvalitet. Arnulf Øverland leses for eksempel både som dikter og som kulturpolitisk skikkelse, med innganger til motstand mot nazismen, språkstrid og ytringsfrihetskamp. Tilsvarende brukes Camara Lundestad Joofs *Eg snakkar om det heile tida* (2018). Boka og forfatterskapet ivaretar både det å lese på det minst brukte skriftspråket for de fleste elevene i Norge (nynorsk) og representerer hvordan det oppleves å være minoritet i Norge.

I Norge går fremdeles de aller fleste elevene i det offentlige skolesystemet, det som omtales som fellesskolen. Navnet viser til at en har som mål at skolen skal være felles for alle og virke samlende for hele befolkninga. I dag er man redd skolen ikke lenger fungerer like samlende, og det er satt ned et utvalg med mandat til å utrede fellesskolens rolle i framtidens samfunn: Fellesskoleutvalget. Utvalget skal vurdere læreplanene, og innstillinga skal være klar innen

6. august 2026. Innen den tid skal det foreligge innholdslistene til skolen. «I en tid preget av økende polarisering, algoritimestyrte ekkokamre og svekkede fellesskap, trenger vi mer som binder oss sammen» (Kunnskapsdepartementet 2025), uttaler kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun. Hun ønsker gi lærerne hjelp og støtte til å gi elevene i Norge felles referanserammer samt historisk og kulturell innsikt. Listene for norskfaget kommer allerede 1. august 2026, men lærerne skal fremdeles ha full frihet.

Kanon og tematiske innganger

Skal klassiske verk bidra til å styrke elevenes lese lyst, må de presenteres på måter som gjør at de oppleves som relevante for elevene. En tematisk inngang der man kobler tekstene til spørsmål om kjønn, klasse, psykisk helse, klima eller sosiale medier, gjør det mulig å skape forbindelser mellom historiske verk og samtida. Samtidig er det avgjørende at tekstene også kontekstualiseres slik at elevene får et rammeverk som gjør de historiske perspektivene forståelige.

Amalie Skram sitt forfatterskap er et relevant eksempel i både Danmark og Norge. I ekteskapsromanene *Constance Ring* (1885) og *Lucie* (1888) kan elevene undersøke hvordan ekteskapet på slutten av 1800-tallet fungerte som en sosial kontrakt, og diskutere om det fremdeles er relevant. Spørsmål om samtykke, makt og kjønn kan aktualiseres ved å forestille seg hvordan karakterenes situasjon ville sett ut under dagens samtykkelov. Samtidig kan Constance og Lucies streben etter sosial anerkjennelse sammenlignes med samtidas jakt på status gjennom karriere, materielle goder og sosiale medier. I *Professor Hieronimus* (1895) skildrer Skram sitt eget møte

“Tematiske innganger, sammenligning av gamle og nye tekster og koblinger til elevenes egne liv og samtidas store spørsmål preger undervisninga i Skandinavia.”

med psykiatrien, og teksten åpner for refleksjon over hvordan synet på psykisk sykdom har endra seg. Sammen med Skrams offentlige debattinnlegg kan romanen gi et historisk bakteppe for diskusjoner om behandlingsformer, maktforhold og pasienters rettigheter, og vise hvordan kampen for verdighet fremdeles pågår. Komparativ lesing er også vanlig, og en slik sammenstilling kan være å lese novella «Karens jul» (1885) sammen med Ingvild H. Rishøis «Vi kan ikke hjelpe alle» (2014). Hos Skram fryser Karen og barnet i hjel i et skur på havna. Den brutale skildringa av fattigdom gjør inntrykk på elevene. I Rishøis novelle møter vi en mer skjult relativ fattigdom sett gjennom blikket til en ung alenemor i et moderne velferdssamfunn. Sammen gir tekstene innsikt i både absolutte og relative former for nød, og også betydninga perspektivet og fortellerstemmen har for leserens forståelse.

Fra de svenske leselistene kan «Ur mörkret» (1888) av Victoria Benedictsson brukes på lignende måte som Skram sitt forfatterskap. Her kan elevene analysere kjønnsroller, klasse og psykologisk makt, og koble skildringene av avhengighet og underordning til moderne begreper som emosjonell manipulering og gaslighting. Slik kan også litteratur fra 1800-tallet gi språk til erfaringer unge kjenner seg igjen i i dag. I den danske kanon framstår Søren Kierkegaard ofte som særlig krevende, både språklig og filosofisk. Med en eksistensiell inngang kan tekstene hans bli høyst relevante for elevene. Angst, fortvilelse og valg gir elevene begreper til å utforske eksistensielle spørsmål som ofte oppleves relevante for ungdomstida. Selma Lagerlöfs *Kejsarn av Portugallien* (1914) gir et annet perspektiv på sammenhengen mellom litteratur og psykisk helse. Romanen skildrer en far som går inn i en psykose

for å overleve sorgen over å ha mista dattera. I møte med dagens økte oppmerksomhet rundt psykisk uhelse kan teksten brukes i et tverrfaglig arbeid med psykologifaget og gi rom for å drøfte hvordan lidelse, omsorg og samfunnets ansvar har blitt forstått historisk og hvordan det er i dag.

Karen Blixen er et annet eksempel på hvordan vanskelige tekster kan åpnes gjennom formidlinga. Blixens muntlige, fortellende stil gjør forfatterskapet velegna for høytlesning. En kan for eksempel lese innledninga til *Babettes Gæstebud* (1958). Her møter man en fransk stjernekokk som ankommer et fjerntliggende nordnorsk samfunn, Berlevåg. Elevene kan forsøke å lokalisere stedsangivelsene man leser fra verket. Stedet oppleves som en stor kontrast til det pulserende Paris. Hvilken betydning har det for hovedpersonen? Hvem er hun, og hvorfor er hun så sjenerøs overfor samfunnet hun har kommet til? Hvilken betydning har estetisk nytelse for et samfunn? Fortellingen om den franske kokken åpner for samtaler om fremmedhet, estetikk, sjenerøsitet og kulturell utveksling. Elevene kan arbeide kreativt med teksten ved å for eksempel omskrive midt dagen til en fortelling i sosiale medier eller ved å utforske kontrasten mellom Paris og Berlevåg. Også den norrøne sagalitteraturen kan gjøres levende gjennom kreative innganger. I *Gunnlaug Ormstunges saga* kan elevene følge heltens reiser på kart, dramatisere holmgangen eller omskape de ulike kvada til moderne rapbattles. Slik kan temaer om ære, skam og sosial status knyttes både til vikingtida og til dagens gjengkultur og medieoffentlighet. Samtidig kan ætt og lojalitet kobles til moderne fortellinger om familie og tilhørighet, slik vi ser det i *Min skyld* (2021) av Abid Raja eller *Ett ord för blod* (2023) av Faysa Idle.

>

Kanondebatten og nasjonal identitet

Når vi sammenligner de skandinaviske landenes forhold til litterær kanon, ser vi at dette ikke bare handler om hvilke tekster som blir lest i skolen, men om hvordan hvert land forstår seg selv. Spørsmålet om kanon er samtidig et spørsmål om nasjonal identitet, likhet, autoritet og fellesskap. Gjennom samarbeidet vårt i NordUng¹ og skrivinga av denne teksten har vi blitt enda mer oppmerksomme på hvor like vi er som morsmåls-lærere i Norden, men også ulikheter i de kulturpolitiske rammene rundt oss. Debatten om kanon, leselister og litteraturundervisninga i klasserommet viser fram det som særmerker de tre landene i Skandinavia.

De svenske leselistene er et klassisk svensk kompromiss. De viser en nasjonal identitet bevisst på inkludering, mangfold og likeverd, og samtidig en usikkerhet rundt hvordan en skal håndtere identitet og kulturarv uten å bli anklaga for ekskludering. Sverige er landet som har hatt minst åpen offentlig debatt og vært mest redd for å framheve det svenske i møte med en stadig mer globalisert verden med økt innvandring. Sverige unnviker ordet «kanon» og velger leselister som ikke skal være statiske, og som skal ivareta både det svenske og det internasjonale, spesielt det nordiske. Man forsøker tone ned den politiske styringa bak beslutningen, og leselistene er frivillige og reviderbare. Listene blir derfor et middel til å gi skolen et litterært rammeverk uten å bruke det normerende kanonbegrepet. Dette vitner om en offentlig kultur der konsensus og representasjon står sterkt. Resultatet er en ordning som både er ambisiøs i forsøket sitt på å sikre alle elevene tilgang til kvalitetslitteratur og forsiktig i vegringa mot å definere noen tekster som mer «svensk» enn andre.

I Danmark er kanon eksplisitt og forpliktende. Det speiler et samfunn der dannelses tradisjonelt har vært tett knytta til institusjoner og akade-

misk kultur. Den dansknorske/norskdanske Ludvig Holberg finnes både i den danske og den norske kanon, men det er karakteristisk at det var i Danmark Holberg ble professor, moralfilosof og en opplysningsmann. I Norge er det i like stor grad Jeppe fra landsbygda som står sentralt – drukkenbolten som blir lurt, latterliggjort og straffa for å ha trodd han er noe. Denne forskjellen sier noe grunnleggende om to ulike kulturelle selvbilder. Den danske kanonen har hatt en sterkere tilknytning til det akademiske og institusjonaliserte mens den norske litterære tradisjonen i større grad har rommet det folkelige, det opprørske og det anti-autoritære. Samtidig viser revisjonen av den danske kanonen hvordan også denne tradisjonen er i bevegelse. Kritikken av den opprinnelige kjønnsfordelinga og tilførselen av flere kvinnelige og nordiske stemmer gjør det tydelig at kanon ikke bare er et arkiv over fortida, men et speil på samtidas kulturpolitiske konflikter. At barne- og undervisningsministeren inviterer til bokklubb for å løfte fram kvinnelige forfattere, er også typisk dansk. Kulturarv, offentlighet og politikk møtes direkte.

Holbergs fødeland Norge, der Jeppe hører hjemme, befinner seg i et mer ambivalent rom. Her er det vanskeligere å enes om faste lister og kanon, noe som henger sammen med både språklig og kulturell pluralitet. Landet har ikke en gang klart å enes om ett skriftspråk, men lever med to likestilte målformer med stor valgfrihet. Aksel Sandemose, en annen forfatter Danmark og Norge deler, sin lov «Du skal ikke tro du er noe» er et velkjent sitat i Norge. Det å framheve at noe er «bedre» enn noe anna, er vanskelig i et land der «alle skal med» og «by og land hand i hand»². Nettopp derfor er kanondebatten så krevende i Norge. Å si at noen tekster er viktigere enn andre kan bli opplevd som et brudd med et dypt forankra likhetsideal. Samtidig står motstanden i spenning til skolens behov for felles referanser i ei tid der både leseferdigheter, konsentrasjon og fellesskap

er under press. Fellesskoleutvalgets arbeid med innholdslister peker på denne spenninga med ønsket om å bevare lærerens frihet og samtidig styrke et felles kulturelt grunnlag.

En felles litterær horisont

På tvers av disse nasjonale forskjellene ser vi likevel konturene av noe felles. Enten elevene møter kanon, leselister eller en mer skjult kanon, arbeider lærere i Danmark, Sverige og Norge påfallende likt med litteratur. Tematiske innganger, sammenligning av gamle og nye tekster og koblinger til elevenes egne liv og samtidas store spørsmål preger undervisninga i Skandinavia. Kanskje er det i denne praksisen, mer enn i de formelle listene, at en slags skandinavisk kanon tar form. Til tross for at dagens unge leser mindre og lever i en mer globalisert kultur enn tidligere generasjoner, møter de fremdeles litteratur på måter som binder Norden sammen. Om vi kaller det kanon, leselister eller bare undervisning, gir det dem en felles litterær horisont og en form for skandinavisk dannelse. Kanskje er det nettopp her vi kan lære mest av hverandre. Det handler ikke bare om hvilke tekster og forfatterskap vi velger, men hvordan vi bruker dem til å holde både fellesskap og kritisk tenkning levende. ●

Noter

- 1 Nordisk perspektiv i ungdomsuddannelserne (NordUng) er et prosjekt som skal styrke det nordiske samholdet mellom unge i utdanning. Det deltar skoler, lærere og didaktiske utviklingskonsulenter fra Danmark, Norge, Sverige og Færøyene i prosjektet. I løpet av tre år har lærere og elever utvikla og utforska ulike undervisningsforløp i flere fag med støtte fra utviklingskonsulenter. Undervisningsforløpene blir lagt ut på plattformen Norden i Skolen slik at det er åpent tilgjengelig for alle lærere i Norden å bruke.
- 2 Det norske Arbeiderparti sine slagord fra henholdsvis 2017 og 1933.

Litteratur

- Børne og undervisningsministeriet Kanonrapport (2025): "Nu er den nye litteraturkanon klar: Flere kvindelige forfattere og nye stemmer", <https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/2025/september/250926-nu-er-den-nye-litteraturkanon-klar-flere-kvindelige-forfattere-og-nye-stemmer/>, henta 10.01.2026
- Fellesskoleutvalget (2025): Sak 7-7a Innhold og læreplaner» (notat), <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/586/2025/11/Notat-7-7a-Laereplanverket-og-skolens-innhold.pdf>, henta 13.12.2026
- Grüters, Ruth og Per Esben Myren-Svelstad (2022): Kanontekster i norskundervisningen - fra skjult til dynamisk kanon. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, side 328-346
- Kulturrådet och Skolverket (2024): Uppdrag om framtagning av läslistor. Delrapport <https://www.skolverket.se/publikationer?id=12966>, henta 12.01.2026
- Kulturrådet och Skolverket (2024): Uppdrag om framtagning av läslistor. Redovisning <https://www.skolverket.se/publikationer?id=13174>, henta 12.01.2026
- Kunnskapsdepartementet (2025): Skal utvikle innholdslister til norsk skole. (pressemelding), <https://www.regjeringen.no/no/no/id4/>, henta 13.12.2025
- Seim, Turid Karlsen (2025): Kanon. *Snl.no*, <https://snl.no/kanon>, henta 10.01.2026
- Skolinspektionen (2022): *Läsfrämjande arbete i grundskolan*, <https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter/publikationer/kvalitetsgranskning/2022/lasframjande-arbete-i-grundskolan/>, henta 12.01.2026
- Skolverket.se (2024): *Läslista för gymnasiet* https://www.skolverket.se/download/18.24a898c4193d7b6bf15f/1734525804524/La%CC%88slistor_Gymnasiet.pdf, henta 12.01.2026
- Svenska förläggareföreningen (2025): *Ny undersökning: Unga vill läsa mer* <https://forlaggare.se/nyheter/ny-undersokning-unga-vill-lasa-mer/>, henta 09.12.2025
- Utdanningsdirektoratet: *Læreplan i norsk (NOR01-07)*. <https://www.udir.no/lk20/nor01-07>, henta 13.12.2025